

1.5. МЕТОДИКА ЗА ДАТИРАНЕ НА ИСТОРИЧЕСКИТЕ СЪБИТИЯ

Тъй като нашият теоретичен модел се потвърди върху експериментален материал, то сега можем да предложим нова методика за датиране на древните събития. Разбира се, тя не е универсална. Да опишем идеята на този метод.

Нека Y е исторически текст, който описва неизвестен за нас „поток от събития“, с неизвестна датировка. Нека годината t се отбелязва в текста чрез някакво събитие от местно значение, например от основаването на някой град или от момента на възцаряване на някой цар, но абсолютните датировки не са ни известни. Да пресметнем за текста Y неговата графика на обема „по глави“ и да сравним с графиките на обема на другите текстове, за които абсолютната датировка на събитията, описана в тях, ни е известна. Ако сред тези текстове се открие текст X , за който числото $p(X, Y)$ е малко т.е. имаме число от такъв порядък, както и за двойка зависими текстове (не надминава например $10^{\{-8\}}$ за съответния брой локални максимуми), – тогава можем с достатъчно голяма вероятност да направим предположение за съвпадение или близост на описваните в тези текстове „потоци от събития“. Нещо повече, тази вероятност е толкова по-голяма, колкото е по-малко $p(X, Y)$.

При това двата сравнявани текста могат да бъдат на пръв поглед различни. Например те могат да бъдат два варианта на един и същи летопис, но написан в различни страни, от различни летописци, на различни езици.

Тази методика за датиране беше експериментално проверена със средновековни текстове с предварително известна датировка. Получените дати съвпаднаха с тази датировка. Ще приведем типични примери.

ПРИМЕР 6.

За текст Y взехме руски летопис, така наречената кратка редакция на „Двински летопис“, описващ събития от 320-годишен интервал [672]. Да се опитаме да датираме описаните в летописа събития, като използваме посочената методика. Преглеждайки всички летописи, които са публикувани в „Пълното събрание на руските летописи“, ние бързо ще открием текста X , с графика на обема $vol X(t)$, която прави скокове практически в същите години, както и графиката на $vol Y(t)$ на летописа Y , рис. 5.14.

При сравняване на графиките предварително съвместяваме интервалите (A, B) и (C, D) , налагайки ги един върху друг. Пресмятанията показват, че $p(X, Y) = 2 \times 10^{\{-25\}}$. Следователно, твърде вероятно е, тези два летописа да описват приблизително едни и същи „потоци от събития“. По такъв на-